

SỐ 1553

LUẬN A TỶ ĐÀM CAM LỘ VỊ

Tác giả: Tôn giả Cù Sa.

Hán dịch: Tam Tạng Đời Tào Ngụy, mất tên người dịch.

QUYỂN THƯỢNG

Phẩm 1: BỐ THÍ TRÌ GIỚI

Hỏi: Thế nào là bố thí?

Đáp: Tự đem của cải, vật dụng để cho, vì ba thứ, đó là vì mình, vì người, vì cả hai. Cúng dường chùa, tháp, Phật, Bích-chi-Phật và A-la-hán, đó là vì mình; Thí cho chúng sinh là vì người, bố thí cho người là vì cả hai. Ý nghĩ, ruộng vườn, tài vật tốt đẹp, được quả báo tốt đẹp.

Hỏi: Thế nào là ý nghĩ tốt đẹp?

Đáp: Cúng dường với đức tin thanh tịnh. Hỏi: Thế nào là ruộng tốt đẹp?

Đáp: Có ba thứ ruộng:

1. Người có đức lớn.
2. Người nghèo khổ.

3. Người có đức lớn mà nghèo khổ. Hỏi: Thế nào là đức lớn?

Đáp: Là Phật, Bồ-tát, Bích-chi-Phật, A-la-hán, A-na-hàm, Tư-đà-hàm và Tu-đà-hoàn.

Hỏi: Thế nào là nghèo khổ?

Đáp: Là súc sinh, kẻ già bệnh, đui, điếc, câm, ngọng, các thứ nghèo khổ như thế.

Hỏi: Thế nào là có đức lớn mà nghèo khổ? Là Phật, Bồ-tát, Bích-chi-Phật, A-la-hán, A-na-hàm, Tư-đà-hàm, Tu-đà-hàm, người già bệnh, đui điếc câm ngọng nghèo khổ. Đối với người là ruộng phước đức lớn, nếu tâm cung kính thì được phước báo to lớn. Đối với ruộng nghèo khổ, tâm thương xót thì được báo to lớn. Đối với ruộng phước đức lớn và nghèo khổ nếu tâm cung kính thương xót thì được báo to lớn. Đây là ruộng phước tốt đẹp.

Hỏi: Thế nào là vật tốt đẹp?

Đáp: Là không giết hại người khác, không trộm cắp, không cướp đoạt, không trói buộc, không đánh đập, không khinh thường, không lừa dối, đem vật trong sạch tùy theo nhiều ít bố thí đúng lúc, đây là vật dụng tốt đẹp.

Hỏi: Tin là sao?

Đáp: Biết quả đời sau, nếu Niết-bàn thì nhất tâm không lay động. Đây là niềm tin trong sạch.

Hỏi: Thế nào là tự bỏ sự tham lam, keo kiệt?

Đáp: Cung kính người, đó là cúng dường thanh tịnh. Hỏi: Thế nào là đón rước, lễ bái?

Đáp: Tự tay thí cho v.v..., đó gọi là cúng dường. Hỏi: Ruộng khác là sao?

Đáp: Các công đức làm việc thiện, giữ giới, thiền định, trí tuệ, giải thoát, được quả, v.v..., nếu làm những việc đó, đó là ruộng khác. Cứu giúp những nhân duyên tai ách

khác thì được không khổ, phát tâm cung cấp, sẽ được quả báo mầu nhiệm. Bồ thí cho Phật, thì tất cả đều được phước. Bồ thí chúng tăng nếu tăng thọ dụng, sẽ được tất cả phước, nếu chưa thọ dụng sẽ không được tất cả phước. Vì cúng dường pháp nên được báo lớn. Nếu người học thông minh, trí tuệ rộng lớn, vì pháp mà cúng dường thì đó là cúng dường pháp. Bồ thí sẽ được giàu có, người nhận lãnh của bồ thí rồi thì được các công đức, như niềm vui, sức khỏe, sống lâu v.v... dứt trừ kiết sử được quả báo lớn. Nếu thí cho súc sinh thì sẽ được thọ báo trăm đời. Nếu cho kẻ bất thiện sẽ mắc quả báo ngàn đời, nếu cho người thiện sẽ được thọ quả báo ngàn vạn đời. Nếu cho phàm phu lìa dục sẽ được thọ báo trong ngàn muôn ức đời. Nếu bồ thí cho người đắc đạo sẽ thọ báo vô số đời. Nếu cúng dường Phật thì sẽ được thọ báo cho đến đắc quả Niết-bàn.

Bồ thí có sáu nạn:

1. Bồ thí với tâm kiêu mạn.
2. Bồ thí vì cầu danh.
3. Bồ thí vì thế lực.
4. Bồ thí vì ép buộc.
5. Bồ thí vì nhân duyên.
6. Bồ thí mong cầu được báo. Đây là sáu nạn

của việc bồ thí. Hỏi: Thế nào là giữ giới?

Đáp: Có hai thứ luật nghi: Luật nghi bất thiện và luật nghi thiện. Hỏi: Thế nào là luật nghi bất thiện?

Đáp: Đó là sát sinh, trộm cắp, dâm dục. Đây là ba luật nghi ác của thân. Nói hai lưỡi, nói hung dữ, nói dối, nói thêu dệt là bốn thứ luật nghi ác của miệng. Tham lam, giận dữ, ác tà là ba thứ luật ác của ý.

Hỏi: Thế nào là sát sinh?

Đáp: Có sự sống của kẻ khác, biết là sự sống mà cố tình cướp đoạt mạng sống, như vậy là sát sinh. Có vật thọ dụng của người khác, biết là vật thọ dụng của người khác mà vẫn cố tâm trộm lấy, cướp đoạt, như vậy là ăn trộm. Có phụ nữ là sở hữu của người khác, biết của người khác mà muốn hành dâm với họ, hoặc đúng là đạo, hoặc không đúng là đạo. Tự có vợ mà quan hệ không đúng đạo, như vậy là dâm dục. Nếu biết mà nói không biết, không biết nói là biết, nếu nghi nói không nghi, không nghi nói nghi, như vậy là nói dối. Nếu có thật ý muốn chia cách mà nói khác đi là nói hai lưỡi. Vì tâm nhiễm ô đối với người khác nói lời không nhã nhặn, đáng yêu là nói lời hung dữ. Nói lời vô nghĩa không phải lúc là nói lời thêu dệt, đối với của cải người khác mà cho là của mình, như thế là tham lam.

Thấy người kia vui mừng, ta muốn cho họ đau đớn, khổ sở đó là tức giận. Tà ác có hai thứ: Vật có thật nói là không có, đây là thấy nghe điên đảo.

Thế nào là vật có thật mà nói không có, không có tội, không có phước báo, không có đời nay, đời sau, không có cha, mẹ, không có Phật, Bích-chi-Phật, A-la-hán, người đắc đạo khác, v.v... như vậy việc thật mà nói là không.

Điên đảo là sao? Thấy, nghe việc tốt xấu cho là trời làm, không phải là do quả báo. Như vậy là tà ác. Đó là ba thứ nghiệp bất thiện. Ăn năn, chừa bỏ ba nghiệp này, gọi là ba thứ nghiệp thiện. Thường lánh xa ba hạnh ác thực hành ba hạnh thiện, đó là giữ giới vững chắc. Bồ thí, giữ giới, thiền định, tư duy chắc chắn sẽ được ba quả báo tốt đẹp: đó là của cải giàu có, được sinh lên cõi trời, được giải thoát. Những thứ ruộng phước thế gian: Như cha mẹ, người già bệnh, người thiện, phàm phu lìa dục, bảy hạng người hữu lậu, bốn đạo hưởng, bốn đạo quả, người nhập, xuất định Diệt tận, Bích-chi-Phật, Bồ-tát, Phật, Tỳ-kheo, tăng, người qua lại, người đối khát.
